

Projekt

z dnia 17 kwietnia 2023 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY BOGDANIEC**

z dnia 2023 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za rok 2022

Na podstawie art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022r. poz. 447 ze zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za rok 2022, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej.

Załącznik do uchwały Nr

Rady Gminy Bogdaniec

z dnia.....2023 r.

Sprawozdanie z realizacji Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Bogdaniec za rok 2022

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024, utworzony został w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022r. poz. 447 ze zm.). Jednym z założeń ustawy jest opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny, który zgodnie z art. 176 pkt 1 cytowanej ustawy należy do zadań własnych Gminy.

Celem nadrzędnym programu jest pomoc rodzinie zagrożonej kryzysem poprzez tworzenie warunków sprzyjających wsparciu rodziny i jej prawidłowego funkcjonowania.

Realizatorami przyjętego celu są następujące instytucje:

- Policja;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bogdanu;
- Sąd Rejonowy (wydział rodzinny i nieletnich);
- Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Szkoły i przedszkola;
- Powiatowy Urząd Pracy w Gorzowie Wlkp.;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gorzowie Wlkp.;
- Urząd Gminy Bogdaniec;
- Świetlice środowiskowe.

Działania podejmowane przez instytucje zaangażowane w realizację programu:

Lp.	Cel	Działanie
1.	Objęcie wsparciem rodzin i dzieci przez asystenta rodziny	11 rodzin (38 osób) objęto wsparciem asystenta rodziny, w trakcie roku następowała rotacja rodzin.
2.	Rozwój organizacji pomagających dzieciom i młodzieży w organizacji spędzania wolnego czasu	realizowano zajęcia sportowe, pogadanki, programy edukacyjne i profilaktyczne Świetlica Caritas w Jeninie
3.	Rozwój wolontariatu i rodzin wspierających	szkolne kluby wolontariusza związane z aktywnością młodzieży oraz pomocy osobom potrzebującym, nadal brak chętnych rodzin do pełnienia roli rodziny wspierającej
4.	Analiza sytuacji rodzin, których dzieci zagrożone są umieszczeniem w pieczy zastępczej	w związku z zagrożeniem bezpieczeństwa dzieci w rodzinach biologicznych, w rodzinnej pieczy zastępczej w 2022r, pozostawało 9 dzieci z terenu gminy Bogdaniec
5.	Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne	Współpracowano z radcą prawnym w ramach projektu „Pomoc Prawna dla osób pokrzywdzonych przestępstwem” – osoby/ rodziny mogły uzyskać bezpłatną pomoc prawną, psychologiczną oraz mediatora.
6.	Organizowanie grup wsparcia (w razie potrzeb)	Nie realizowano
7.	Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej osobom zagrożonym kryzysem	Wszystkie osoby pozostające w kryzysie rodzinnym objęto pomocą finansową oraz rzeczową.

8.	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, w rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	W 2022 roku zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022r, poz. 447 ze zm.) Ośrodek Pomocy Społecznej w Bogdańcu partycypował w kosztach utrzymania 9 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.
9.	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem	W roku 2022 objęto monitoringiem w 3 rodzinach zagrożonych kryzysem opiekuńczo – wychowawczym wobec małoletnich dzieci
10.	Programy profilaktyczne z zakresu dysfunkcji rodzin	Udział rodziców z rodzin dysfunkcyjnych w programach profilaktycznych prowadzonych w Ośrodku Terapeutycznym „Szansa”
11.	Poradnictwo zawodowe	Kierowanie do PUP w celu kontaktu z doradcą zawodowym i personalnym

Realizacja zadań przez Asystenta Rodziny za 2022r.

Zadaniem asystenta jest wzmożona współpraca z rodziną dysfunkcyjną w celu wdrażania prawidłowych postaw życiowych u wszystkich jej członków związanych z normalnym funkcjonowaniem. Głównym celem asystentury jest podniesienie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia sobie z sytuacjami dnia codziennego. Efektem pożądanym jest dążenie do tego, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i rozwojowi dzieci. Asystent rodziny wspiera rodzinę, aby w przyszłości samodzielnie potrafiła pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowania dzieci.

W 2022r. pracą asystenta rodziny w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Bogdańcu objętych było 11 rodzin, w których występował szereg zróżnicowanych problemów, w tym: alkoholizm, niskie umiejętności opiekuńczo-wychowawcze, niepełnosprawność, przemoc, bezrobocie, ubóstwo, bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Poprzez pracę asystenta rodziny z rodzinami dysfunkcyjnymi osiągnięto następujące cele:

- do rodziny biologicznej powróciło jedno dziecko, które przebywało w pieczy zastępczej,
- sąd ograniczył władzę rodzicielską w 2 rodzinach,
- zamknięto procedurę Niebieskiej Karty dla 2 rodzin,
- kontynuowany jest nadzór kuratorski w 5 rodzinach,
- dzięki pracy asystenta rodziny 2 osoby podjęły zatrudnienie w ramach umowy o pracę, 1 osoba pracuje dorywczo bez umowy,
- 2 osoby rozpoczęły kurs prawo jazdy kat. B,
- zgłoszenie 2 osób do Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, obecnie 1 osoba kontynuuje leczenie w pogłębionym programie terapii uzależnień od alkoholu w Ośrodku Terapeutycznym „Szansa”,
- zgłoszono 2 dzieci do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,
- skierowanie 3 osoby do uczestnictwa w spotkaniach z psychologiem,
- 1 dziecko otrzymało orzeczenie o niepełnosprawności dotyczące kształcenia specjalnego,
- w przypadku 2 rodzin nastąpiła poprawa kontaktów między rodzicami a szkołą, wzrost zainteresowania rodziców o sprawy szkolne swoich dzieci, wzrost frekwencji szkolnej,

- minimalizowanie zachowań agresywnych poprzez pracę z osobami nieradzącymi sobie z emocjami,
- w 2 rodzinach doprowadzono do regularnych spłat zobowiązań finansowych,
- uczenie prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego – poprawa warunków bytowych u 5 rodzin (remonty, zakup sprzętu rtv i agd, mebli itp.),
- Uzyskanie skierowań dla 3 rodzin potrzebujących pomocy w postaci żywności z programu Caritas.

Wnioski z działalności asystenta rodziny w roku 2022:

Działania asystenta przy współpracy z rodzinami skupiały się w szczególności na poprawie sytuacji dziecka w rodzinie i zapewnieniu mu bezpiecznych warunków do prawidłowego rozwoju w każdym możliwym aspekcie. Głównym celem było jednocześnie podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny i prowadzenia gospodarstwa domowego, a także udzielanie wsparcia w rozwiązywaniu problemów życia codziennego.

Podstawą prawidłowej współpracy było wspólne opracowanie planów pracy z rodziną, w których zakładano możliwe do zrealizowania cele i zadania. Każda z rodzin objętych asystenturą wyraziła zgodę na realizację zaplanowanych działań w celu poprawy sytuacji rodzinnej (dobrowolność współpracy). Tworzono jednocześnie diagnozy wszystkich rodzin, w których przeanalizowano ich sytuację materialno-bytową, rodzinną i społeczną. Diagnozowano także sytuację szkolną, zdrowotną i wychowawczą dzieci, w celu prawidłowego dobrania metod pracy z rodziną.

Praca asystenta rodziny opierała się na następujących działaniach:

- 1) w rodzinach z problemem alkoholowym przeprowadzano regularnie profilaktyczną działalność informacyjną oraz edukacyjną – asystent pozostaje w stałym kontakcie z Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 2) skupianie się na poprawie trudnej sytuacji materialno-bytowej rodzin poprzez wsparcie w wypełnianiu wniosków o pomoc finansową do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- 3) praca nad rozsądnym gospodarowaniem budżetem rodzin, nauka oszczędzania, analiza konieczności spłacania zobowiązań finansowych,
- 4) pozyskiwanie żywności, odzieży oraz środków higienicznych,
- 5) udzielanie poradnictwa na temat obowiązku dbania o zdrowie własne i dzieci. Kontrola wizyt lekarskich, kontakt z lekarzami,
- 6) udzielanie wsparcia dzieciom, motywowanie do nauki, pomoc w odrabianiu lekcji, kontakt z pedagogami oraz wychowawcami,
- 7) udzielanie rodzicom poradnictwa w zakresie możliwości atrakcyjnego spędzania czasu wolnego z dziećmi – angażowanie się w czynny proces wychowania – poprawa więzi rodzinnych,
- 8) w miarę możliwości udzielano porad z zakresu prawa – kontakt z urzędami,
- 9) stała współpraca z kuratorami – wymiana informacji,
- 10) współpraca z instytucjami takimi jak: SP w Jeninie, SP w Lubczynie, SP w Jenińcu, ZS w Bogdańcu, II Komisariat Policji w Gorzowie Wlkp., Zakład Energetyczny, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Powiatowy Urząd Pracy, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Zespół Szkół nr 14 w Gorzowie Wlkp., Przedszkole Jenin, Zespół Szkół nr 6 w Gorzowie Wlkp., Ośrodek Terapii „Szansa”,
- 11) monitorowanie oraz mobilizacja rodziców dzieci niepełnosprawnych do regularnej współpracy z poradniami specjalistycznymi,
- 12) rozmowy oraz skłanianie rodziców do udziału w zajęciach organizowanych przez „Szkołę dla Rodziców”,
- 13) motywowanie do aktywnego poszukiwania zatrudnienia oraz podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- 14) wspieranie w procesie usamodzielniania się, niwelowania niezaradności rodziny oraz uzyskania stabilności życiowej,

- 15) stała współpraca z pracownikami socjalnymi w GOPS w Bogdańcu,
- 16) regularne odwiedzanie rodzin w celu monitorowania działań założonych w planie pracy,
- 17) kontrolowanie rodzin pod względem terminowości załatwiania spraw urzędowych, pomoc w wypełnianiu druków itp.,
- 18) prowadzenie dokumentacji przez asystenta: karta informacyjna o rodzinie, analiza sytuacji rodziny, plan pracy z rodziną, notatki służbowe, karta czasu pracy asystenta, zgoda rodziny na objęcie asystenturą, składanie sprawozdań,
- 19) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dziecka,
- 20) podejmowanie działań mających na celu powrót dziecka do rodziny naturalnej, a także na korzystaniu z ustawowych przepustek do domu.

Kumulacja problemów w rodzinach, brak motywacji do zmian ze strony członków rodziny oraz często niechęć do samej współpracy z asystentem pokazują, iż stopień trudności współpracy z rodzinami jest wysoki, a zakładane efekty są niejednokrotnie odległe i wymagają długoterminowej i intensywnej pracy z rodziną. Współpraca z rodzinami, w których występuje szereg zróżnicowanych problemów bez wątpienia wymaga wzajemnego zaufania, akceptacji i zrozumienia z obu stron. Niejednokrotnie jednak rodziny nie chcą rozmawiać o swoich problemach, co znacznie utrudnia współpracę.

Potrzeby związane z realizacją zadań:

Sytuacja rodzin z terenu Gminy Bogdaniec jest monitorowana przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bogdańcu, rodziny, w których zostaną zdiagnozowane problemy opiekuńczo-wychowawcze są kierowane do pracy z asystentem rodziny, który dąży do minimalizowania ilości dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej. Konieczne jest wsparcie rodziny naturalnej już na wstępnym etapie, kiedy zostaną zdiagnozowane pierwsze problemy opiekuńczo – wychowawcze. Praca socjalna oraz wsparcie ze strony pracowników socjalnych i asystenta rodziny jest również niezbędna w rodzinach, z których dzieci zostały już umieszczone w pieczy zastępczej w celu powrotu dzieci do rodzin biologicznych. Niezbędne jest zatem zintegrowane współdziałanie wszystkich instytucji działających na rzecz rodziny.

Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Wskazuje się potrzebę kontynuacji realizowanych dotychczas działań na rzecz rodzin przeżywających trudności w realizowaniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych w formie wsparcia asystenta rodziny. Praca z rodziną przedstawicieli instytucji powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych. W związku z tym, planuje się wprowadzenie dodatkowego wsparcia w postaci rodzin wspierających. Ponadto, praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, kompetentną i obiektywną oraz podejmowana możliwie jak najwcześniej. W związku z powyższym niezbędne jest umożliwienie pracownikom socjalnym oraz asystentowi rodziny udziału w szkoleniach i podnoszeniu kwalifikacji zawodowych.